

RENOVACIÓ

MANIFEST AL POBLE

La «Joventut Nacionalista, Republicana i Socialista» d'aquesta vila (en constitució), aplec de joves, tots deslligats en absolut d'interès partidista local, amb el cor ple d'ideals i amb l'ànima esperançada en un dolç benestar i pervenir de nostra població i, per extensió, de nostra Patria catalana, llença a la publicitat aquest nou periòdic, que apareixerà'l proper diumenge, dia 15, i que, com expressa'l seu nom, no tindrà altre objecte que'l de renovar, amb tot el nostre esforç, la manera d'ésser del viure social dintre nostra vila, per sa dissort, tant mancada d'ideals generosos; àdhuc que'l d'espargir — entre'l jovent amb predilecció — les concepcions ideològiques de Patria, Cultura i Progrès.

Les societats, que avui resten esma-perdudes i mancades de fortes vibracions d'idealitat engendradora del progrés humà, degut al trasbalsament de les passions que ha desencadenat la guerra mundial que amara de sang els camps d'Europa, han sofert un gran sotrac en el desenrotllament de les idees progressives. Quasi bé's pot dir que moltes col·lectivitats fien tant sols en la força natural de l'esdeveniment i progrés de les coses, força que ni la guerra ni les passions podran destruir ni anorrear, puix és innata en l'ànima col·lectiva de l'humanitat. En aquesta cruenta lluita europea que segarà en flor les intel·ligències més preuades, és el jovent de tot arreu que'n rebrà més les tristes conseqüències, és la Civilització, en una paraula, que's veurà estroncada, per un període determinat de llustres, sense intel·ligències creadores, sense idealitats positives, sense doctrines meditades i perfectament estudiades.

Es, doncs, baix aquest punt de vista, que fem la crida al jovent de la nostra vila, als companys d'idees, per a aplegar-nos i sumar nostres energies, i als que encara no les finguin, perquè s'entreguin a la meditació i estudi de les mateixes, fugint de l'inacció, de l'ensopiment, de l'abandó d'ells mateixos, causes totes del poc avenç moral i material de la nostra col·lectivitat.

Nostre programa, com el títol de la «Joventut» indica, és un tríptic generós que encarna totes les aspiracions a que pot assolir un poble.

Nacionalisme, o sigui aquella aspiració tant humana i fonament sentida per tots els pobles de la terra, àdhuc els de més baixa cultura, de regir-se i ells mateixos governar-se.

Republicanisme, o sia govern del poble pel poble; aspiració real i únicament democràtica a base dels drets individuals que a cadahú li pertocuin.

Socialisme, que vol dir organització perfecta de l'humanitat tota, basada en els drets i deures de l'home social, tenint en compte la seva llegítima llibertat, personal i col·lectivament considerada.

Heus-aquí, doncs, en poques paraules exposada, la nostra manera de pensar. Ajudant a fer patria i practicant-la a casa nostra mateix; propagant la forma democràtica del govern del poble, única racionalment acceptable en els temps moderns en que vivim; i accelerant el desenrotllament d'aquestes idees, vers a la consecució d'una perfecta organització social, empenyent constantment les dents de l'immensa roda del progrés de la Societat.

En quant a la política particular i sens ideal que ve seguint-se a la nostra vila, de fa molts anys, poques ocasions tindrem d'ocupar-nos-en. No vol dir això, emperò, que regategem els nostres aplaudiments a qui s'ho mereixi en bé dels interessos de Granollers; com tampoc hem de deixar de censurar tot acte i fet que menyspreu-hi o sigui en perjudici de nostra estimada vila.

Granollers, 7 d'octubre de 1916

El Comitè de Redacció: A. Canal : V. Turu
J. Lleget : F. Salvadó : Joaquim Mo-
gas : A. Barbany : F. Montañà : E.
Sarrocà.

RENOUACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 25 cènt. Número solt, 15 cènt.

Anuncis (Preu per mensualitats)

4.^{rt} plana, 4 ptes. : 6.e, 2 ptes. : 12.e, 1 pta.

Intercalats i remitis, a preus convinguts

Periòdic quinzenal, portaveu de la Joventut Nacionalista Republicana Socialista (en constitució)

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ
CLAVÉ, 3

ADMINISTRACIÓ
PRIM, 60

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

SALUTACIÓ

AL PÚBLIC

Deure de bona criança i, en una publicació, deure de ciutadania, és encapçalar el primer nombre de tot periòdic, dirigint una salutació, que, a l'ensens que representi la complimentació d'aquets deures, serveixi per a explicar al públic en general la feina que's va a fer, els ideals que's van a defensar, l'objectiu de l'aital publicació. Així, doncs, des d'aquesta primera columna, dirigim una amical i coratjosa salutació a tot hom de la nostra vila, més, d'un modo especial al jovent de tots els estaments socials, dient los-hi que venim a fer obra de Cultura, Patria i Llibertat

Ja coneixeu, segurament, tots, el nostre programa, el qual el llençàrem al públic en una fulla-manifest, el diumenge prop passat. Per aquesta raó no'n tornarem a fer esment; tant sols ens resta manifestar als joves, companys d'idees, que les conresin amb amor i perseverància, aprofitant totes aquelles ocasions que les circumstàncies i els moments de la vida els brindin, per a propagar, de paraula i d'obra, les nostres concepcions ideològiques, escampant així la llevor de cultura i progrés, que, tard o d'hora, en recollirem els fruits. Baix aquest punt de vista, posem a la disposició de tots nostres amics, les columnes de nostre periòdic, per a que puguin exercitar les seves facultats creadores i exterioritzar els seus íntims pensaments, puix que d'aital faisó, contribuiràn a ajudar-nos a portar a cap l'obra nostra, que avui inaugurém en benefici i llaoor de nostra Patria volguda.

A tots aquells altres joves que no pensin com nosaltres, per mitjà de nostra publicació 'ls convidem a reflexionar i a aquilatar desobre els problemes social i patriòtic de la nostra terra l'idea que cadahú d'ells tingui forjada en llur pensament. Respectuosos sempre amb la manera de pensar d'altres, tant sols aspirem, en aquesta nostra estimada població, a que'l jovent se compenetri ben bé de quins són els obstacles que barren el pas al desenrotllament de les solucions tingudes per excel·lents per a aconseguir un millorament social que estem molt lluny, en l'actualitat, d'haver assolit, fugint d'aquest ostracisme i inacció, propis tant sols de les races destinades a desaparèixer de la societat. Penseu, doncs, si us plau, amb el vostre pervenir, que també es el nostre, i feu treballar el cervell, fugint dels antres del vici, corruptor de les intel·ligències.

A LA PREMSA

Vagi també nostra salutació sincera a la premsa, local i general, declarant-nos per endevant acèrrims enemics de tot el què sembli o sigui de caràcter personalíssim, no deixant emperò de tenir en compte, que qualques vegades, dissortadament, dessota l'immaculat pensament, creador d'una sublim idea, hi co-beja, en la vida real, una pràctica social poc recomanable, que no deixa d'exercir una positiva influència perniciososa per a la col·lectivitat en general, i sobre tot, per als esperits febles o que encar no tenen ben arrelada llur idealitat.

Això vol significar, que no cometrém el pecat de tractar les qüestions en aquest sentit personal; puix creiem que, més que les persones; s'han de debatre les idees que quiscun tingui per salvadores dels eterns conflictes socials.

LA REDACCIÓ

IDEALS RENOVADORS

Amunt i sempre amunt, jovent del nostre poble!

Repetim, coratjosos, els joves nacionalistes, que'ns dirigim a tú, amb tot el foc sagrat que al nàixer abrandà les entranyes i dona escalf al pensament, brollant les idees que han d'ésser fidel expressió dels nostres plans i dels nostres crits de gloria i de revolta que posaran fi a la xorca política vella i rastrea dels que, fins avui, han governat la nostra vila, accionant com a representants servilistes de la gent opraora i centralista.

Salut a tots vosaltres, companys nostres que'ns ajudareu en la lluita empresa i que vos acobleu com en familia, alentorn nostre! Al fer-ho, doneu fe de vida i del gènit català de la nostra joventut, així com també doneu proves d'un civisme, que per damunt de tota política, serà l que presidirà nostres actes.

Ajudeu-nos, bastint de sospirs i d'idealitats aquestes columnes del periòdic, que serà el nostre niu renovador d'il·lusions i d'esperances, aixecant ben alta i triomfant la nostra bandera barrada amb sang de mil martres, símbol dels nostres amors i de revolta per les llibertats perdudes.

Tenir un periòdic; tenir, més endevant, casal... Quin goig no serà, si ho aconseguim amb l'esforç nostre! Vosaltres, joves d'esperit lliberal i obert a totes les noves modalitats que'l viure modern ens imposa; és un deure vostre el voler arribar-hi a tenir casal; un ca-

sal que sigui'l niu de germanor i d'amor entre tots els nostres joves d'un comú pensar.

Estimeu lo, aquest pas que avui donem, vosaltres, els obrers tots, que sou un troç tant íntim de la nostra Catalunya. RENOUACIÓ serà tornaveu dels vostres cantis i de les vostres queixes; ens tindreu sempre al vostre costat per a defensar tot el què sia de llei i per a organitzar tot el què us sigui necessari; car no teniu ni tribunal industrial que us ampari, ni societats de resistència, ni cooperatives; res, en fi, dels obrers de ciutat, que ja han donat un gran pas en l'immens camí de la lluita per a la reivindicació dels vostres drets i deures que la civilització moderna us imposa. I are, parlem quelcom de l'acte celebrat diumenge en el que la veu franca i sincera del company Canal va obrar maravillosament i va promoure un esclat d'entusiasme a l'exposar la nostra doctrina, i deduir-ne totes ses conseqüències que bé podem dir, que l'iniciament de la nostra joventut i la constitució del novell partit seràn un èxit. L'ideal que'ns va moure a tots, al celebrar aquell acte i que'l motivaba, era massa enlairat i noble perquè cap dels que hi assistírem podés ni pugui explotar-lo desviant la seva virtualitat o significació — com veus xafarderes propalaren ja ans de veure llum aquest periòdic — cap a un dels dos bandos polítics que imperen en la nostra vila; puix nosaltres no sentim afany de governar i si sols de preparar al poble perquè no segueixi aquests partits de conveniència política, que odiem amb tota l'ànima. Es per aixó, precisament, que tots els joves ens ajuntem i fem pública declaració de les nostres idees nacionalistes, en contra de la política personal que de molt temps ensà ve seguint la nostra vila i que havem de desterrar-la per a sempre.

La tasca que això ens imposa, és llarga; el sacrifici de tots plegats, immens; més, si la joventut nacionalista, republicana i socialista vol, ho aconseguirà, puix la nostra causa és santa i ens lliguen estrets llaços d'amor i de germanor que forjaràn les cadenes que han de estrangular el caciquisme que regna en aquesta vila i comarca.

No caurem, nosaltres, en la furia ascètica de combatre per sistema als vells polítics; més, renunciar idealment a fer campanya per a anòrrear totes les seves conseqüències, seria tant com abdicar de la victòria; puix perquè som joves tots, havem d'escapar de la política de comoditat, d'inacció i de mort, per a donar sempre fè de vida, desplegant nostres accions, amb la gracia ingènita de la fecunditat i la deslliurança.

VALENTÍ TURU

I APLEGUEM-NOS!

Per primera volta avui ma esperança, amb la fè de l'ideal, comença a sentir joia.

Aquest gran pas que, ferm i dret al camí del nostre pervindre, havem ja donat fent aparèixer el nostre orgue, representa a l'ensem el prólec d'una obra que, a no ésser per la foscor que envers l'ideal, per disort, predomina en nosaltres, no caldría pas que la pregonessim, car el nàixer, la portaríem ja incrustada en nostres cors.

Més, ja que l'amor a la nostra hermosa Patria catalana i el nostre entusiasme en prò de la llibertat dels homes i llurs drets ha fet que aixequessim la nostra bandera regeneradora, com fa també que baix la mateixa ens disposem resoltament a seguir el camí per tot bon català somniat, acollivós també amb nosaltres tots els que a Catalunya estimeu.

Apleguem-nos tots per a formar pomell o pinya car així serà més sòlida, i qual naufruc que braceja per a guanyar terra, advoquem per a arrencar de llurs llars i de l'esperit dels pobles el sentiment de reacció, i guanyem a l'ensem el retràs vergonyant que portem en la marxadel món civilitzat, per causa de les generacions retrògades que'ns han precedit.

Mantenim el caliu, fins que les flames de l'ideal a tots ens arborin, aleshores tot el que no significu progrés, tot el que'ns fassi devallar del nivell dels altres, en el gresol ho fondrem, fent que en aquest troç de terra mare que's diu Catalunya, viurem a pler la vida de riquesa a l'ensem que gaudirem de la llibertat, que radiarà esplendent.

AMADEU BARBANY

POLÍTICA NOVA

Al presentar a la llum pública aquest periòdic, ens enorgulleix poder manifestar que'ls joves que'l redactem, políticament, no'ns devem a ningú i, per lo mateix, ens plau també exposar que, al venir a la palestra, no ho fem pas per a fer el joc de cap dels dos bandos que'n podríem dir-ne usufructuaris dels cabals del nostre poble; amb els quals, sincerament devem declarar-ho, no'ns hi uneix el més petit punt de contacte.

Nosaltres no som *torristes* ni *barangeristes*.

Diguem-ho ben alt: Els nostres ideals ens priven l'harmonitzar la política eminentment republicana i nacionalista que nosaltres sostenem, amb la monàrquica i centralista que representen aquells bandos.

Tampoc som elements capaços per a descendir, en les nostres campanyes, al relliscós terreny de xorcs personalismes; res d'això.

Som gent nova i, jove per lo tant, no corrompuda en lluites polítiques de cap mena. Nostre lema, és el de patria, cultura i progrés.

Venim a actuar amb completa independència, dirigint emperò'ls nostres entusiasmes juvenils envers els ideals nacionalistes, dels quals ens proposem ésser-ne portaveu en aquesta vila, defensant-los en totes ses manifestacions i conseqüències inherents a tot par-

SOCIALISTES : No defalliu en aixoplugar aquest generós ideal, que a la fi serà per a tots l'ideal salvador, personal i colectivament.

tit d'esquerra; essent un dels fins primordials de nostra tasca, treballar de ferm per a agermanar els ideals de república i socialisme amb els de nacionalisme, puix no considerem incompatible la democràcia, la germanor espiritual dels pobles, amb la llibertat de les nacionalitats; ans bé, creiem que del nacionalisme ben, entès podria devenir-ne la República i àdduc el més pur socialisme.

Així, doncs, fent-nos ressò de les aspiracions del país, ens imposem, des de les columnes d'aquest periòdic, la sagrada missió de lluitar amb tota enteresa per a la causa de Catalunya, que creiem veure enllaçada amb la de la democràcia i sentim bategar dins nostres cors de catalans; causa que, per ésser de deslliurança de nostra terra, la conceptuem santa, infalible per a l'engrandiment de la patria catalana i per la llibertat de les nacionalitats en general.

De manera que nostra intervenció periòdica en la nostra aimada població, ve a concloure's, en quant a política general, a treballar amb coratge, encaminant nostres esforços a crear un nucli que, en lo possible, se compingui de joves, a fi i efecte de que'l dia que la constitució de la nova esquerra catalana sigui un fet, podem organitzar-nos i formar un baluart per a millor defensa dels nostres ideals; procurant, per medi d'intensa campanya social, captar-nos les simpaties de la massa proletària, car un partit que's vulgui dir d'esquerra, deu haver de comptar, indefectiblement, amb el més important nucli d'obers en ses files, o, del contrari, no val la pena de dir-se'n.

Lograrem veure realitzats aquests desitjos? No ho sabem. El que sí volem fer constar, és que la nostra democràcia és autèntica i que, per lo mateix, tenim confiança en veure-la segellada amb l'assentiment del proletariat granollerí.

I, en lo tocant a política local, ens concretament senzillament a erigir-nos en fiscalitzadors de la gestió que realitzi cada un dels abans dits bandos que actualment se disputen l'hegemonia municipal, aplaudint sense eufemismes al que, al nostre judici, fassi obra de profit per a Granollers, i censurant, amb més o menys acritut, al que, segons el nostre entendre, se fassi acreedor a la censura. Doncs, ho repetim, no sentim predil lecció per cap d'ells.

JOAN LLEGET

CRIT DE JOVENTUT

Ja és aquí'l nostre periòdic! Ja ha sortit, després d'empentes i rodolons, anul lant obstacles, ferm defensor de les nostres conviccions d'homes lliures i conscients!

Ja surt en el nostre poble una fulla feta amb tot l'entusiasme d'una joventut apassionada per un ideal que creu de redempció i que sent ansies de reviscolar el que fins ara ha restat mort, fret, sense cap pena ni gloria.

Des d'ara, els que blasonem d'homes d'aspiracions i que sentim més endintre de la nostra ermilla una cosa que'ns batega, tindrem a Granollers una tribuna des d'on defensar els nostres ideals de redempció i progrés. Ja no anirem, com abans, aïllats, perduts per la falta del medi, asfixiant-nos en la freda atmòsfera d'un poble sens ideal.

Avui plantem en un camp erm una flor

que tot just obra els pètals, deixant endevinar el frúit ufanós que madurarà, perquè la reguém amb les llàgrimes de l'entusiasme que avui ens solquen les galtes colrades de vida i joventut.

Avui, que sentim l'íntim goig de veure les nostres *quartilles*, escrites amb tot l'entusiasme del nostre cor jove, en les planes d'aquest periòdic que comencem amb tota la fè de les nostres conviccions; avui, que veiem ja fet el projecte fins ara sols somniat per nostra fantàstica pensa, què té d'estrany que l'esguard ens espurnegi de joia i que'l cor ens bategui amb més força que'ls altres dies?...

Amb tota la fè de redempció que tenim en els nostres ideals, omplim el paper; febrósos, sentim veres ansies de fer patria i d'engrandir-la amb el nostre esforç i les paraules ens surten del cor, amarat d'entusiasme juvenívol i la ploma llisca sobre la blancor del paper, rebregant-lo i omplint-lo, gargotejant, no de bells pensaments, però sí de belles frases, que ho són, perquè'ns surten del cor i les sentim tant íntimes com la mateixa ombra.

Es un esclat de joventut, això. Es el desig que tenim de que tot-hom vegi que no és xorca la joventut granollerina; que té, com la demás joventut, un cor que vol fer-lo servir i un abraç en bé de la nostra estimada patria que tots tant volem

I quan la joventut se mou, quan dóna proves de la seva vitalitat, llavors, respecteu-la; perquè demostra que sent i que té força per a alçar la bandera de les seves aspiracions, arrebaçant al seu pas les coses xorques, polsoses, de temps passats, aixecant la raça nova.

ESTEVE SARROCA

ESCLAVATJE

Entre'ls habitants que venen poblant la terra, d'ensà que existeix, ens diu l'història que sempre hi ha hagut una part d'aquests, que creient-se ésser superiors als demás els han sotsmès, i, ja sigui per les lleis, per les necessitats o per la força, els han convertit en dependents, en súbdits o en esclaus seus.

Hi havia, en temps antic, l'esclavatge dels pobres. El rei, el feudal, o el senyor, tenien el dret d'esclavitzar qualsevol ciutadà considerat de la mínima categoria, i, posat sota el seu jou, d'ell dependia fins la seva vida i la de llurs famílies. Va venir, més tard, l'esclavatge de races. La raça negra, era la víctima; els seus homes eren tractats, per part dels potentats de la raça blanca, com éssers irracionals i les seves necessitats eren considerades poc menys que les de les besties caçades en mig del desert.

Ambdúes classes d'esclaus foren deslliurats mercès a les idees humanitaries que's començaren a despertar i anaren evolucionant, constant emperò moltes víctimes a moltes generacions i molta sang a l'humanitat. Fou a costa del sacrifici, que ara's poden veure lliures.

Actualment podem dir també en dues les classes d'esclavatge. L'esclavatge dels pobles, mal que pateix el món, des dels primers anys, portat per l'ambició de sotsmetre al petit i anul·lar les seves lleis i els seus règims per a

OBERS : Tingueu ideals lliberals i així acompanyareu al món, vers a sa quintaessència purificació.

imposar-n'hi d'altres; i l'esclavatge de l'obrer, que, mercès a l'esperit democràtic que comença a sentir-se, en general, en els actuals temps, no ho és en la forma despòtica i tirana dels primers esclaus ni dels negres; però és esclavatge, des del moment que l'obrer se veu pagat amb insignificància incapaç de saciar les seves necessitats, i ha de contemplar com el seu burgès, que és en el lloc de l'antic feudal, gasta i's malmet els fruits que amb tantes gotes de suor ell ha produït. I és avui d'aquest esclavatge que'ns ocuparem.

L'home, per a sostenir-se en el món, necessita dels fruits que produeix la terra. La terra, per a produir fruits, té necessitat de l'ajuda de l'home; i aquesta ajuda, que és imprescindible, de l'home per a que la terra doni'ls fruits necessaris per al seu sosteniment, se dona per medi de treball; ja tenim perquè l'home, per a viure, necessita del treball.

El treball és el que produeix la riquesa dels pobles; com més aimants del treball són els habitants d'un poble, més ric el fan ésser; per lo tant, els que en el món produeixen les riqueses, són els que treballen.

Més, ara ve'l fruit-ne de les riqueses produïdes. Com és natural, fóra de llei que perteneixessin a aquell que les ha creades, que ell en fos el seu possessor, que ell en disfrutés, que equival a dir que perteneixessin als obrers, que són els que les creen. Però, passa talment al revés.

En el món, són dues les classes d'homes a disfrutar de les riqueses del mateix: els que treballen i els que no treballen; o sigui, els que produeixen i els improductius; i són aquests, — els que trenquen les lleis humanes — els que més en gaudeixen.

Els primers, o sigui els obrers, són els que veuen obligats a cavar la terra, a fer ponts, a obrir canals, a aixecar cases, a facilitar la comunicació dels pobles per medi de les carreteres; i ferrocarrils; en una paraula, a donar els medis necessaris per a la major producció, per a sostenir-se ells i sostenir, a la vegada, als que no treballen, que són els que, emparats per les lleis vigents, monopolitzen el capital, que és l'acumulació dels fruits produïts per l'obrer en tants anys d'existència. I d'aquí neix l'esclavatge del pobre, de l'impotent, del treballador, que's veu privat del què és seu, del què ell ha guanyat, i neix també'l predominí del ric i del burgès que, revestit de la força que li dona'l capital, obliga al pobre a treballar per a que li sostingui la vida que amb tant *rumbo* porta.

I és per això que en els temps presents hi hà encara una classe que és esclava de l'altra. Els més dels habitants, són dominats i explotats pels menys. Així és que convé que'ns deslliurem tots els que som esclaus. Es precis que coneixem els nostres drets; que volguem el què es nostre, fent prevalèixer la raó. Ja sabem que per a aconseguir-ho, hem de lluitar i que en aquesta lluita seràn molt nombroses les víctimes; més, el record de les mateixes, serà'l que'ns alentarà per a aixecar un pedestal a la llibertat, quan del nostre esclavatge serem deslliurats, com ho forem dels primers que ha sofert el món.

Joaquím MOGAS

NACIONALISTES : Propagueu amb tot vostre braó i entusiasme, les idees llibertadores de nostra patria, puix que d'això se'n derivarà la nostra comú felicitat.

CONVERSANT...

— ¿Crec que heu de fer un nou periòdic?

— Sí, noi; hem decidit posar-nos a *redemptors*.

— Vaja, ja ho veig; un nou periòdic fent el joc de la política dels de dalt o dels d'abaix.

— ¡Ah, no; això no ho creguis pas!.. Justament és ben al revés. Si nosaltres hem decidit fer aquest periòdic per a després fer l'agrupació, és degut a la disconformitat amb els dos partits que's disputen el predominí en aquesta vila, per què estàn faltats d'ideals. I no solsament n'estàn faltats, si no que, amb la seva manera xorca d'actuar, es corre el perill de que molts granollerins que abans es deien i pensaven en republicà, ara ja dubten de l'eficàcia de l'ideal llur.

— Però, vosaltres sou molt joves...

— Això és el què convé i el què volem: joventut. Volem convèncer al jovent de la necessitat que té d'agrupar-se al entorn de nostra bandera. I ens dirigim, sobre tot, al jovent, més que a ningú, per ésser l'element que està nèt de tot pecat polític.

— Al jovent de Granollers li agrada massa ballar. No està per ideals. No li preocupa la vida de la seva població.

— Sí; és veritat que l'element jove no's preocupa gaire, per a no dir gens, de tot el què fa referència a la vida ideològica i administrativa de Granollers. I això és degut, pot ser a les malifetes que ha sentit contar als seus pares i als vells polítics d'aquesta població que s'havien pres en serio la seva actuació. També hi ha influït, i no'n tenim cap dubte, el que, des-de molts anys enrera, a tots els que han regit els destins de la vila, no'ls va preocupar o no'ls va convenir, — per a poder així fer més anys de les seves — el donar la deguda instrucció al poble.

Tots sabem que des de vint anys a aquesta part, a Granollers no s'ha intentat mai resoldre, com en altres poblacions, el que l'obrer se pugui instruir degudament, sense costar-li un cèntim.

— Sí, si's va intentar allavors de l'«Ateneu Obrer», però va fracassar.

— Això mateix; va fracassar. I va fracassar perquè no convenia, ni ha convingut mai, als que precisament s'han apoderat del govern de un poble, per l'ignorància del mateix.

Com ja hem dit, en aquesta vila mai els ha convingut, als aludits polítics, que'l jovent pugui instruir i saber dels drets i deures que té l'home en la societat, per a així poder-lo manar, més tard, cap allí on més els convinga. Això sí, de diversions com les del ball, sempre han procurat que no'ls en faltés. El jovent ha ballat sempre que ha volgut. Quan li han fet falta pessetes, ha trobat senyors disposats sempre a donar iles que fessin falta. Per això, al jovent no li preocupen els ideals ni que manin els uns o els altres. Només se preocupa — com va dir molt bé en Manuel Fontdevila, en certa conferència — per si diumenge les orquestres son aquí o si són fóra.

— Així vosaltres us heu proposat...

— Fer sortir al jovent de l'indiferència en que està col·locat en qüestió d'idees i portar-lo, poc a poc i de mica en mica, cap a sota'ls plec de la nostra modesta però honrada bandera, per a, en dia no molt llunyà, poder esclatar en abundanta ufana i donar tots plegats l'exemple de l'austeritat als gloriosos ideals de Nacionalisme, República i Socialisme.

FRANCESC SALVADÓ

NOVES

Per la premsa de la capital, ens enterem de l'homenatge que'ls orfeons de Catalunya preparen al Mestre Millet, de l'«Orfeó Català» tantes voltes llorejat. Per l'importància i nombre de les entitats adherides, promet ésser un èxit gros aital homenatge. Sabem també que'l nostre «Orfeó Granollerí» ha enviat ja la seva adhesió, de lo qual ens en felicitem, puix, que potser serà per primera vegada que Granollers assistirà a una manifestació artística i cultural, de l'importància de la que's prepara.

◎ ◎

La «Joventut Alhambrina» està ensajant la comèdia dramàtica en tres actes «La bojeria» i la *pessa* en un acte «La forastera», per a posar-les en escena en la diada de Tots Sants,

◎ ◎

«L'Esbart Artístic» de «L'Unió Lliberal», està ensajant, per a representar-la també per Tots Sants, l'obra «Genoveva de Brabante» que segons creiem, està *autoritzada per l'autoritat eclesiàstica*. Ens permetem preguntar a dit «Esbart»: ¿No tenen en son repertori cap obra del Teatre Català?

◎ ◎

Novament ha sigut aplaçada l'inauguració oficial del Telèfon de l'Estat. Pot-ser més valdria que, per compte d'esperar tant a aquests personatges d'allà dalt, repartissin les llistes d'abonats, per a que'ls mateixos puguin saber a què atèner-se i amb qui comunicar,

◎ ◎

Ha embarcat en el transatlàntic «Infanta Isabel», contractat per a formar part del quintet del mateix el professor de violí de l'orquestra «La Catalana» d'aquesta vila i amic nostre en Josep Caminal.

◎ ◎

Per fi sembla que l'Ajuntament s'ha decidit a fer arreglar les aceres i fer construir les que manquen, als propietaris que encara no ho han fet. Aplaudim aquesta decisió, per lo que directament afecta a la *seguretat personal* del que'ns veiem precisats a anar a peu.

◎ ◎

Surt cap a *provincias*, nostre company de redacció en Valenti Turu. Li hem fet prometre que'ns enviarà qualque nota d'aquells països.

◎ ◎

Prompte serà un fet l'instal·lació en el «Casino de Granollers», d'un *cine* que funcionarà les tardes i nits dels dies festius, per a ús exclusiu dels socis d'aquella casa.

Avis d'administració

Preguem a tots quants rebim **RENOVACIÓ** i no estiguin conformes per no simpatitzar amb les idees que sustenta i propaga, o per altre causa, fassin l'obsequi d'avisar-ho al repartidor, puix, en cas contrari, se'ls considerarà com a sotscriptors.

REPUBLICANS : Conreueu amb amor i constància aquestes nostres idees, ja que seràn nostres fills qui en recolliràn llurs fruits.

Impremta d'E. Garrell : Granollers

La Unión i El Fénix Español

Companyia d'asegurances reunides
(INCENDIS I VIDA)

Representant a Granollers:

Josep Casado Muriel

ALFONS IV, 26

SABATERIA

de

N. Valls i fill

Calçat sòlid i elegant
a preus reduïts

CARRER DE SANT ROC, 5

Botiga Nova

Carrer Anselm Clavé, 16

GRAN ASSORTIT
en Postals, Objectes d'escriptori
i Perfumeria

Figurins:

París Elégant i La Femme chic

Fotografia BOSCH

Retrats al bromur

Reproduccions i Ampliacions

50 per 60 centímetres des de

5 PESSETES

Espanya Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS

Metge Representant: **DON ALFRED CANAL**

TAULA DE SUBSIDIS

Categoríes	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

ESTEVE

CAMILLO

CALITAT EXTRA SUPERIOR

Vendes a l'engrós i al detall * Exportació a provincies

CARRER D'EN PRIM, 87

Arderiu Payerols i C.^a

TRANSPORTS

CARRER DEL REC, 15

Barcelona

¡No hi há més, senyors!... Quan tinguin sed, no demanin
altre cosa que les Begudes Gaseoses, Sifons i Aixarops

DEPOSIT DE LA CERVESA DAMM

CLOTET

Carrer de Barcelona, 16 i 18

Corones

Gran assortit per a
: la diada de difunts:

Miquel Iglesias

PLAÇA DE LES OLLES, 14

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

:: Confecció esmerada de trajos i
tota classe d'abrics (gabans, etc.)

Plaça Major, 27

LA CATALANA

Societat de Segurs contra Incendis a Prima Fixa
Domiciliada a Barcelona
Rambla Catalunya, 15 i Corts, 264

Agent Representant
a Granollers i son Partit

Pere Novellas Valls

Carrer d'Alfons IV, 30